

NIF: s'estreny el setge fiscal

Amb el nou reial decret que regula l'ús del Número d'Identificació Fiscal, NIF, el govern central torna a encrespar els ànims dels contribuents, encara que la intenció d'Hisenda sigui la d'atemorir els defraudadors d'impostos.

+ ■

El Número d'Identificació (¿Investigació?) Fiscal, NIF, ja existia i ja era obligatori des de la Llei de Pressupostos de 1988 per a tot aquell empresari i professional que emetès algun tipus de factura. Ara, amb el nou reial decret publicat al BOE el 14 de març d'aquest any, l'ús del NIF es fa extensible a totes les persones o entitats, inclosos els estrangers que viuen a l'estat espanyol i els menors d'edat que realitzin alguna operació que tingui transcendència tributària.

Aquesta sèrie d'activitats no estrictament empresarials o professionals per a les quals a partir d'ara s'haurà de presentar el NIF van des de l'adquisició o canvi de propietat de béns immobles fins a qualsevol tipus d'operació financera o d'assegurança, obrir o cancel·lar comptes corrents, cobrar la nòmina, comprar o vendre accions i en qualsevol declaració i escrit que es presenti a l'Administració Tributària.

L'incompliment dels preceptes recollits en el decret llei poden comportar unes sancions que aniran de les 1.000 a les 150.000 pessetes per a cada infracció simple feta per l'usuari.

Pel que fa a les entitats de crèdit, hauran de fer constar el NIF en les operacions en què intervinguin i comunicar la relació de les persones que no l'aportin. Si en el termini d'un mes d'haver-se realitzat l'operació no s'ha facilitat el NIF, es bloquejarà l'operació i se sancionarà l'entitat. Aquestes sancions poden ser multes de l'ordre del 5% de les quantitats indeguda-

ment abonades, amb un mínim de 150.000 pessetes i un màxim d'un milió.

L'ús del Número d'Identificació Fiscal serà obligatori a partir de l'1 de setembre d'aquest any, però hi haurà un termini de tres mesos més perquè les entitats de crèdit puguin adaptar la identificació dels clients que ja tinguessin operacions financeres anteriors. Tan sols al País Basc no serà obligatori el seu ús.

El NIF no és més que el número del DNI i una lletra majúscula de control que permetrà detectar possibles irregularitats. Aquesta lletra s'adjudicarà a partir d'una operació matemàtica que resultarà de dividir el número del DNI per 23 i a la resta que surti de l'operació s'aplicarà una taula que designarà una lletra de l'abecedari. En total seran 13.867.076 les persones que rebran la nova Targeta d'Identificació Fiscal, TIF, l'emissió de la qual comportarà unes despeses d'entre 300 i 400 milions de pessetes, pagades pels contribuents, és clar.

La finalitat d'aquesta targeta és, segons ha manifestat Hisenda, la d'actualitzar les dades de què ja disposa per tal de perseguir el frau fiscal. Per això el mateix secretari d'estat d'Hisenda, Josep Borrell, ha dit que qui ha de témer a partir d'ara Hisenda no és aquell que fins ara ha estat fent la declaració de la renda correctament sinó tot aquell defraudador que amaga diners negres i, més concretament, aquell que havia subscrit pòlisses de prima única i que fins ara no s'havia pogut

Josep Borrell

DOMENEC UMBERT

identificar.

Ara bé, queden pendents encara algunes indefinicions que afecten els diners negres,

com és el tractament que rebran els Pagarés del Tresor i els anomenats *afros*, com també la regulació que tin-

dran els xecs bancaris al portador emesos per la pròpia entitat bancària.

El problema sorgeix, precisament, pel control que vol establir l'estat i la manera com el vol imposar. Aquesta imposició, acompanyada del que alguns han arribat a anomenar *terrorisme fiscal* en el

d'incompliment de les obligacions per part del contribuent, és el que està provocant un major recel.

A més a més, si tal i com diu l'anunci, Hisenda som tots, el contribuent hauria de poder controlar, també, quin és l'ús que es fa dels diners recaptats. Però ara per ara

A la desconfiança del contribuent sobre quina és la destinació final dels diners recaptats, s'hi afegeix la desconfiança que comporta una reforma fiscal que encara està pendent, el continu qüestionament per part dels tribunals de la normativa jurídica fiscal i la manca de rigorositat, senzillesa i estabilitat de la norma que no faciliten gens la disponibilitat del contribuent a complir amb els deures fiscals.

Tot això afegit a la desconfiança que genera la incertesa de quines poden ser les utilitats que es facin de les dades obtingudes a partir de la targeta són massa desconfiances per a haver de confiar en Hisenda.

L'ÚS DE LES DADES

No han trigat a sorgir les comparacions fetes amb el *Gran Germà* de l'obra 1984 de George Orwell, i és que no n'hi ha per a menys donada la por psicològica que s'està imposant al ciutadà.

De fet, encara hi ha pendent una normativa que limiti l'ús de les dades informàtiques en funció de la garantia de l'honor i la intimitat de les persones. En aquest sentit, el procediment lògic hauria estat primer fer aquesta normativa i després regular la composició i utilització del NIF.

La constitucionalitat o no de la nova targeta, que tothom haurà de dur a la butxaca com si es tractés d'una targeta d'entitat bancària o la targeta dels transports públics, no és tant per la targeta en si com per l'ús que se'n derivi.

Tal i com assenyala Francesc Muniz, diputat de la junta de govern del Col·legi d'Advocats de Barcelona, "la llei tributària diu que el ciutadà està obligat a donar les dades d'ell mateix i les dades de la persona amb qui realitza una operació econòmica. Però la causa del pagament, el perquè d'aquesta operació,

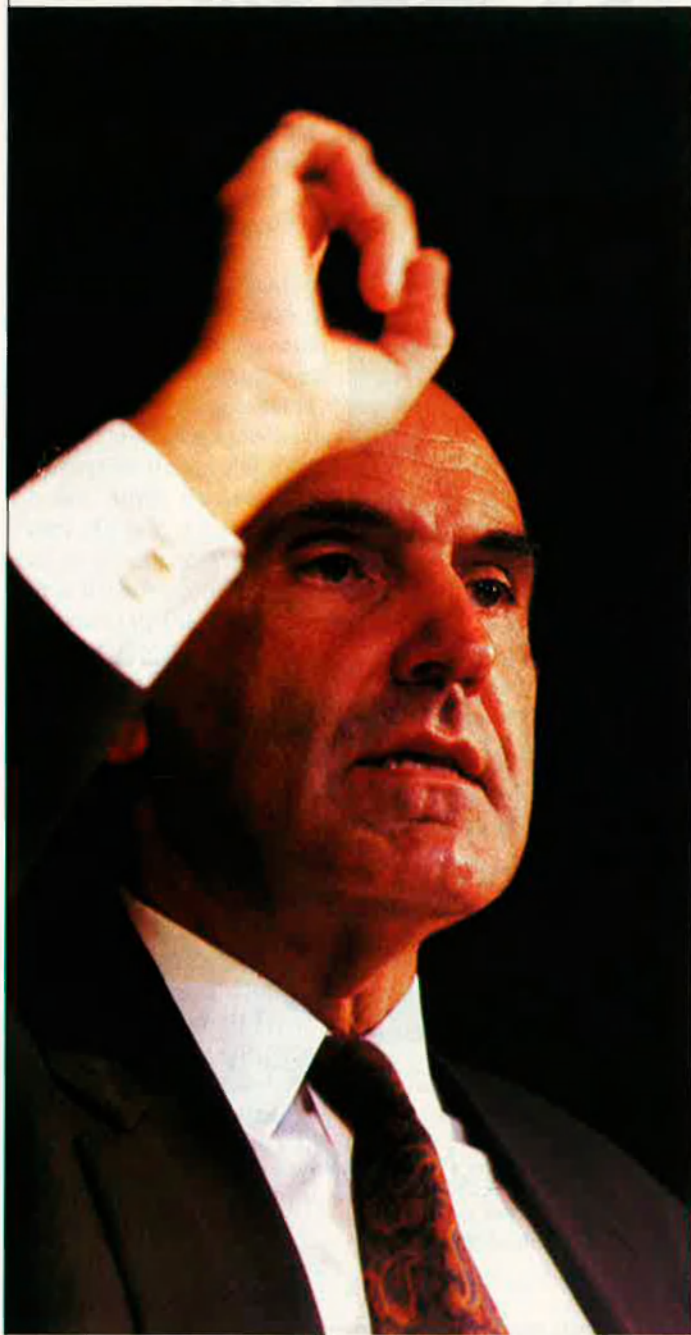
podria afectar el dret a la intimitat de les persones".

En aquest sentit, Miquel Roca, en qualitat de portaveu del grup parlamentari català CDC, ha presentat una interpellació al Congrés dels Diputats perquè s'expliquin quins són els motius, propòsits i la conducta del govern en relació a l'aplicació de la targeta donada la fragilitat jurídica de l'actual política fiscal. Així, Francesc Oms, diputat de CDC al Congrés, deixa ben clar que "estem d'acord que s'ha de lluitar contra el frau fiscal, però l'experiència ens fa reflexionar sobre la manera d'implantació d'aquesta targeta". És per això que CDC creu que potser la regulació "s'hauria de fer a partir d'una llei específica que regulés l'aplicació i ús d'aquesta targeta. A més, s'hauria de veure si la llibertat de les persones, el dret a la intimitat, queden garantits a través de la targeta".

I és que, a partir de les dades obtingudes per Hisenda, fàcilment es podria produir un encreuament amb les dades del Ministeri del Interior i les dades de la Seguretat Social, i llavors el control sobre el ciutadà seria, com a mínim, temible i temut.

Ha estat el mateix Borrell qui ha manifestat que "si portem a un extrem la defensa de la intimitat, no podem tributar segons la capacitat econòmica de cadascú". En resposta a aquestes declaracions, l'expert en matèria fiscal del Partit Popular, José Manuel García Margallo, ha dit que "hi ha una asincronia entre el grau de control exigint al contribuent i el control que el govern està disposat a aplicar-se a ell mateix". I és que "si volem que hi hagi col·laboració social és necessari que el sistema sigui just, clar i transparent, però el sistema tributari de l'estat és desmesurat".

Sílvia Monfort.

Miquel Roca

DOMÈNEC UMBERT

sentit que es tracta de fer complir amb la normativa mitjançant la por a l'Administració Tributària en el cas

l'actitud política que té Hisenda és, com a mínim, prepotent: primer paga i després reclama.